A??r Solunum Yetmezli?i Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *A??r Solunum Yetmezli?i Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16289

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

A??r Solunum Yetmezli?i Anketi (ASY A), orijinal ad? **Severe Respiratory Insufficiency (SRI) Questionnaire** olan ölçe?in Türkçe diline adaptasyon çal??mas? sonucu elde edilmi? bir araçt?r. Bu ölçek, özellikle kronik ve a??r solunum yetmezli?i ya?ayan hastalar?n sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesi düzeylerini ve bu durumun günlük ya?am üzerindeki etkilerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, 2017 y?l?nda Ergan ve arkada?lar? taraf?ndan Türkçeye çevrilmi? ve kültürel uyarlamas? yap?lm??t?r.

ASY A, solunum yetmezli?i tan?s? alm?? bireylerin fiziksel, psikososyal ve semptomlarla ilgili boyutlardaki zorluklar?n? de?erlendirerek, tedavi yan?tlar?n? ve hastal???n ilerlemesini izlemede klinisyenlere önemli veriler sunar. Ölçe?in Türkiye'deki kullan?m?, bu hasta grubunun ya?am kalitesini standart ve güvenilir bir yöntemle de?erlendirmeyi mümkün k?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

A??r Solunum Yetmezli?i, Severe Respiratory Insufficiency, SRI Questionnaire, Ya?am Kalitesi, Transkültürel Adaptasyon, Solunum Hastal?klar?, Psikometri.

Yazarlar

Begüm Ergan, Gökhan Dabak, Önder ?enbaklavac?, Serap Uslu, Wolfgang W?nd?sch.

Amaç

A??r Solunum Yetmezli?i Anketinin temel amac?, kronik **a??r solunum yetmezli?i** (ASY) olan hastalar?n sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesini (HRQoL) kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, solunum yetmezli?inin fiziksel fonksiyon, duygusal durum, sosyal etkile?imler ve semptom yükü üzerindeki etkilerini nicelle?tirmeyi hedefler.

Ölçek, hastalar?n kendi alg?lad?klar? sa?l?k durumlar?n? ölçerek, non-invaziv ventilasyon (NIV) gibi tedavi yöntemlerinin etkinli?ini de?erlendirmede ve uzun süreli hasta takibinde önemli bir araç olarak kullan?lmak üzere Türkçeye uyarlanm??t?r. Orijinal ölçek, bu hasta grubuna özgü zorluklar? yakalamak için tasarlanm??t?r ve adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda geçerlili?ini sa?lamay? amaçlam??t?r.

Yap?

ASY A, **Solunum Yetmezli?i**nin neden oldu?u çok boyutlu zorluklar? ölçen bir yap?y? temel al?r. Orijinal SRI Anketi genellikle birden fazla alt boyuttan olu?ur (örne?in, fiziksel fonksiyon, psikososyal fonksiyon, uyku, semptom yükü). Türkçe uyarlamas?n?n da bu yap?sal bütünlü?ü

ARABPSYCHOLOGY.COM

korumas? beklenmektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, hastal???n bireyin genel **ya?am kalitesi** üzerindeki etkisidir. Bu, sadece fizyolojik durumu de?il, ayn? zamanda hastan?n psikolojik dayan?kl?l???n?, sosyal kat?l?m?n? ve günlük aktiviteleri gerçekle?tirme yetene?ini de içerir. Adaptasyon çal??mas?, bu yap?sal geçerlili?in Türk kültüründe de tutarl? oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?na ait geçerlik verileri, kaynak içerikte detayland?r?lmam??t?r. Ancak, Ergan ve arkada?lar?n?n (2017) çal??mas?, ölçe?in Türkçeye çevirisi ve **transkültürel adaptasyonu** sürecini kapsamaktad?r. Bu süreç, genellikle dilsel ve kavramsal e?de?erli?i sa?laman?n yan? s?ra, yap? geçerli?i (örne?in, faktör analizi) ve kriter geçerli?i gibi psikometrik de?erlendirmeleri de içerir.

Detayl? geçerlik sonuçlar? için, kullan?c?lar?n Ergan, Dabak ve arkada?lar? taraf?ndan 2017 y?l?nda yay?mlanan "Severe Respiratory Insufficiency (SRI) anketinin Türkçeye çevirisi ve transkültürel adaptasyonu" ba?l?kl? makaleye ba?vurmalar? gerekmektedir.

Güvenirlik

A??r Solunum Yetmezli?i Anketinin güvenirlik bilgileri, kaynak içerikte belirtilmemi?tir. Adaptasyon çal??malar?nda güvenirlik, genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemlerle de?erlendirilir.

Ölçe?in Türkçe versiyonunun güvenilirli?ini tam olarak anlamak için, 2017 tarihli adaptasyon makalesinin incelenmesi zorunludur. Yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçe?in ayn? bireyden farkl? zamanlarda veya farkl? maddeler arac?l???yla tutarl? sonuçlar üretti?ini gösterir, bu da klinik ve ara?t?rma uygulamalar? için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? belirlemek amac?yla faktör analizi yap?lmas?, transkültürel adaptasyonun önemli bir ad?m?d?r. Kaynak metin bu bilgiyi içermese de, adaptasyon çal??mas?n?n, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? (örne?in, 4 veya 5 alt boyut) do?rulamak için do?rulay?c? veya aç?klay?c? faktör analizi tekniklerini kullanm?? olmas? muhtemeldir. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?s?n?n geçerlili?ini destekler.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Derecelendirme format? (Orijinal ölçek genellikle Likert tipi bir derecelendirme kullan?r.)

Language Available: Türkçe, Orijinal ?ngilizce (ve di?er uyarlanm?? diller)

Population Group: A??r Kronik Solunum Yetmezli?i olan Hastalar

Age Group: Yeti?kinler

Population Details: Non-invaziv mekanik ventilasyon (NIV) kullanan veya kullanmas? gereken ?iddetli solunum yetmezli?i hastalar?.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire)

Anahtar Kelimeler

SRI, Kronik Hastal?k, Solunum Fonksiyonu, Ya?am Kalitesi, Akci?er Hastal???, Uyarlama Çal??mas?, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Begüm Ergan

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: begumergan@hotmail.com

Correspondence Address: Begüm Ergan (?leti?im adresi adaptasyon makalesinde bulunabilir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Begüm Ergan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çal??malarda genellikle referans gösterilerek kullan?m izni al?n?r.

Test Y?l?: Türkçe Adaptasyon Çal??mas? Yay?n Y?l?: 2017.

PDF: Ölçe?in PDF format?ndaki hali a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir. Orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: agir-solunum-yetmezligi-anketi-toad.pdf

Kaynaklar

Ergan, B., Dabak, G., ?enbaklavac?, Ö., Uslu, S. ve W?nd?sch, W. (2017). "Severe Respiratory Insufficiency (SRI)" anketinin Türkçeye çevirisi ve transkültürel adaptasyonu. *Tuberk Toraks, 65*(1),

ARABPSYCHOLOGY.COM

66-68.

A??r Solunum Yetmezli?i Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: A??r Solunum Yetmezli?i Anketinin maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için lütfen yukar?da belirtilen PDF dosyas?n? inceleyiniz veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM